

Інноваційно-інвестиційні процеси в національній економіці

Овчарова Л.П.

науковий співробітник ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

Охріменко Н.О.

економіст Національного банку України

ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ¹

У статті проаналізовано потоки міжнародних прямих іноземних інвестицій (ПІІ), досліджено вплив ПІІ на економіку країн-реципієнтів, виявлено диспропорції в залученні ПІІ в економіку різних країн та розроблено рекомендації, спрямовані на посилення їх позитивного й зменшення негативного впливу.

Ключові слова: глобалізація, прямі іноземні інвестиції (ПІІ) експорт капіталу, ТНК, капіталовкладення.

Вступ. Однієї з найважливіших тенденцій розвитку світової економіки у сучасному світі є посилення процесу інтернаціоналізації. Цей процес багато в чому визначається міжнародним рухом капіталу – однієї з основних форм економічних відносин, зокрема, експортом прямих іноземних інвестицій (ПІІ).

Сьогодні рух фінансових потоків є важливою формою міжнародних економічних зв'язків. Однак, на відміну від світової торгівлі, яка має стійку тенденцію до щорічного зростання, у потоках ПІІ існують значні щорічні коливання залежно від стану й розвитку світової загальногосподарської кон'юнктури. Нерівномірність щорічних потоків прямих інвестицій призводить не тільки до різких переміщень країн у списку найбільших реципієнтів іноземних інвестицій, але й до кардинальних зрушень у галузевій структурі ПІІ окремих країн, що впливає на економічну ситуацію в державі.

Дослідження тенденцій в інвестиційній сфері показує, що сьогодні сформувався світовий фінансовий капітал з перевагою в ньому спекулятивних віртуальних складових. У світі виникли значні диспропорції в сфері інвестицій: з одного боку – незадіяні інвестиційні ресурси в одних країнах; з іншого – значна кількість потенційно вигідних об'єктів інвестування, особливо в країнах, що розвиваються, які відчувають гострий дефіцит інвестицій.

Так, диспропорції у розвитку фінансового й реального секторів проявляються: у відокремленні потоків капіталів від потоків товарів і послуг; у збільшенні обсягів вкладень у фінансовий сектор на противагу реальному; у домінуванні короткострокових інвестицій зі спекулятивними цілями над довгостроковими інвестиціями у реальні виробничі проекти; у стрімкому й

¹ Стаття підготовлена за результатами виконання НДР «Світогосподарська диспропорційність та політика економічного зростання в Україні» (Постанова Вченої ради ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» № 64 від 7 липня 2011 р.).

безконтрольному зростанні обсягів похідних цінних паперів; у формуванні офшорної моделі світового фінансового сектора, що підсилює невизначеність механізму його функціонування, ускладнює, подекуди, унеможлиблює регулювання й контроль над ним.

В зв'язку з цим актуальним є дослідження проблем, пов'язаних з функціонуванням світового інвестиційного ринку, міжнародного руху капіталів; виявлення диспропорцій у потоках прямих іноземних інвестицій в докризовий період та в умовах світової фінансово-економічної кризи та визначення перспектив глобальних потоків ПІІ.

Постановка задачі. Основними цілями дослідження є: оцінка позицій реципієнтів і донорів відносно іноземних інвестицій; оцінка світових потоків ПІІ, аналіз досвіду залучення іноземних інвестицій у розвинених країнах та країнах з перехідною економікою, визначення впливу прямих іноземних інвестицій на економіку країн-реципієнтів, виявлення диспропорцій у залученні прямих іноземних інвестицій в економіку країн.

Результати дослідження. Дослідження показали, що за останні майже два десятиліття обсяг загальносвітових прямих іноземних інвестицій збільшився більш ніж в 8 разів. У 2010 році світові надходження ПІІ досягли 1,24 трлн. доларів. Якщо глобальне промислове виробництво й світова торгівля вже повернулися до свого до кризового рівня, то обсяги надходжень ПІІ в 2010 році залишався приблизно на 15% нижче середніх докризових показників і майже на 37% нижче пікового рівня 2007 року (див.рис.1). [1]

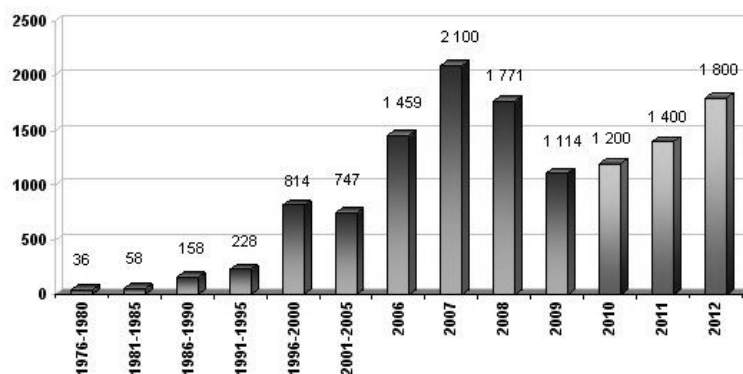

Рис. 1. Середньорічні / річні надходження світових ПІІ, млрд. дол.США[1]

Слід відмітити, що у 2010 році вперше за всю історію до країн, що розвиваються, надійшло майже половину світових ПІІ. Так, у Південній, Східній і Південно-Східній Азії ПІІ збільшились на 24%, досягши 300 млрд.дол., що складає майже чверть їх глобального обсягу. Водночас, до країн Європи надходження ПІІ знизились на 19% у порівнянні з 2009 роком і склали 313 млрд. дол. (див.табл.1).

Про зростаючу значимість країн, що розвиваються, для світової економіки свідчить також рекордний рівень вивозу ПІІ. Зазначена тенденція є свідченням того, що центр міжнародного виробництва і споживання переміщується в країни, що розвиваються і країни з перехідною економікою. Підтвердженням є те, що найбільші ТНК усе активніше інвестують свої

кошти в проекти, спрямовані як на підвищення ефективності, так і на освоєння ринків збуту в цих країнах.

Важливою тенденцією також є збільшення на 21% експорту ПІІ із країн, що розвиваються та країн з перехідною економікою, на які разом припадає 29% глобального вивозу ПІІ. В 2010 році у двадцятку найбільших інвесторів входили шість країн, що розвиваються, і країн з перехідною економікою.

На фоні зниження інвестиційної активності ТНК із країн Європи зростає експорт ПІІ ТНК із країн з ринковою економікою, що формується. [1]

Оцінюючи глобальні потоки ПІІ слід відмітити значні міжрегіональні диспропорції в їх розподілі. Так, якщо в країни, що розвиваються (Східна, Південно-Східна Азія й Латинська Америка) експорт ПІІ збільшується, то у найбільш розвинені регіони світу (африканські країни, малі острівні держави, що розвиваються, в Південну Азію) ПІІ скорочуються. В 2010 році надходження ПІІ в Африку зменшилося на 9%. При обсязі в 55 млрд. дол. частка Африки в сукупному глобальному експорті ПІІ склала 4,4% проти 5,1% в 2009 році (див.табл. 1).

Таблиця 1

Потоки ПІІ по регіонах світу в 2008-2010 рр. [1]

(млрд. дол.)

Регіон	Надходження ПІІ			Вивіз ПІІ		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Всі країни світу	1 744	1 185	1 244	1 911	1 171	1 323
Розвинені країни	965	603	602	1 541	851	935
Країни, що розвиваються	658	511	574	309	271	328
Африка	73	60	55	10	6	7
Латинська Америка й Карибський басейн	207	141	159	81	46	76
Західна Азія	92	66	58	40	26	13
Південна, Східна й Південно-Східна Азія	284	242	300	178	193	232
Південно-Східна Європа й СНД	121	72	68	60	49	61
% від загальносвітових потоків						
Розвинені країни	55,3	50,9	48,4	80,7	72,7	70,7
Країни, що розвиваються	37,7	43,1	46,1	16,2	23,1	24,8
Африка	4,2	5,1	4,4	0,5	0,5	0,5
Латинська Америка й Карибський басейн	11,9	11,9	12,8	4,2	3,9	5,8
Латинська Америка й Карибський басейн	11,9	11,9	12,8	4,2	3,9	5,8
Західна Азія	5,2	5,6	4,7	2,1	2,2	1,0
Південна, Східна й Південно-Східна Азія	16,3	20,4	24,1	9,3	16,5	17,5
Південно-Східна Європа й СНД	6,9	6,0	5,5	3,2	4,2	4,6

Високі темпи зростання прямих інвестицій пов'язані, насамперед, зі зрушеннями у світовому господарстві, з виведенням транснаціональними корпораціями (ТНК) за кордон не тільки капіталу, а й виробництва. На

сучасному етапі приблизно 9/10 всіх прямих інвестицій у світі контролюються міжнародними корпораціями. Так, у 2010 р. додана вартість у рамках світового виробництва ТНК склала приблизно 16 трлн. дол., що складає близько чверті глобального ВВП. За оцінками експертів на закордонні філії ТНК припадає більше 10% глобального ВВП і третина світового експорту.

У Західній Європі виділяється група країн – Британія, Бельгія, Німеччина, Нідерланди, у яких більше 1/5 ВВП перенесено за кордон, при цьому в Нідерландів близько 90%. Франція, а також Італія мають відносно низький показник частки закордонного виробництва – 8–15% ВВП.

Слід зауважити, що новим джерелом ПІ є державні ТНК, кількість яких у 2010 р. склала близько 650 та 8500 закордонних філій, які вони мають по усьому світі. Хоча їхнє число становить менш 1% всіх ТНК, на їхні закордонні інвестиції в 2010 році припадало 11% світового ВВП. [1]

Слід відмітити одну важливу тенденцію: ТНК, що базуються в країнах з перехідною економікою та в країнах, що розвиваються, усе активніше виходять на ринки один одного. Так, частка приймаючих країн, що розвиваються, у нових інвестиційних проектах ТНК країн з перехідною економікою в 2010 році виросла до 60% , в той час як в 2004 р. вона складала лише 28%; а обсяг експорту ПІ із країн, що розвиваються, у країни з перехідною економікою за останнє десятиліття збільшився більше як в п'ять разів.

Ретроспективний аналіз потоків ПІ свідчить, що вже в 60-і роки склалася триполюсна глобальна структура прямих іноземних інвестицій: США, Європейський союз, Японія, на яку припадало 4/5 загального обсягу вивозу й ввозу інвестицій. В цей період США були найбільшим імпортером капіталу. На основі внутрірегіональних прямих інвестицій зростав рівень інтеграції в ЄС, а весь регіон став виступати як найбільший експортер капіталу. Для Японії також були характерні високі темпи росту вивозу інвестицій, однак Японія займала скромну позицію як реципієнт прямих іноземних інвестицій. Оцінюючи масштаби міжнародного руху прямих інвестицій у цей період, можна відзначити, що на 10 найбільших приймаючих країн приходилося 2/3 надходження інвестицій, на 100 невеликих країн – 1%. Рекордне зростання інвестицій всередині групи найбільш розвинених країн пов'язане, насамперед, з активізацією процесу злиття і поглинання акцій партнерів.

З середини 60-х років з'являється тенденція до росту експорту капіталу в країни, що розвиваються. Ця тенденція свідчила про значне нагромадження основного капіталу в індустріально розвинених країнах і про якісні зрушення в соціально-економічній структурі, пропорціях і темпах відтворювального процесу в країнах, що розвиваються. До кінця 90-х років на країни, що розвиваються, приходилося вже близько 40% світового експорту ПІ. Розширення експорту капіталу прискорювало структурну перебудову цих країн на ринковій моделі, вирівнювало умови виробництва, сприяло

зближенню національних соціально-економічних стандартів у двох групах країн.

Слід зауважити, що починаючи з 2002 р. США з кожним роком скорочують свою роль основного нетто-імпортера капіталу, його частка скоротилася з 75% в 2002 р. до 43,4% в 2008 р.[3]

Серед країн експортерів капіталу значно зменшилася частка Японії: з 20,9% в 2002 р. до 8,6% в 2008 р.

Щодо європейських компаній, то вони традиційно входили до числа провідних інвесторів. Позиції країн Західної Європи, як джерело експорту капіталу, склалися ще в період ХІХ - початку ХХ століть.

Західноєвропейські компанії за масштабами експорту капіталу поступаються американським. Однак, активізація експорту капіталу ТНК призвела до істотного зростання ступеня інтеграції країн Західної Європи у світове господарство.

Протягом останніх десятиліть спостерігалось неухильне зростання питомої ваги членів ЄС-25 у вивозі капіталу за кордон. У результаті розширенні ЄС значна частина ПІІ здійснювалась в середині Європи, але одночасно стрімко розвивалася інвестиційна експансія європейських ТНК у третіх країнах внаслідок зміцнення цих фірм на внутрішньому ринку.

Дослідження свідчать, що країни ЄС виступають досить привабливим об'єктом іноземних прямих інвестицій, для американських і японських інвесторів. У загальному обсязі ПІІ в Європі *на* частку американських компаній приходить близько 60% (в 1980 р. – 42%). Більша частина їх зосереджена в обробній промисловості – 44%, причому 17% – у машинобудуванні, серед них 2,3% – в електротехнічній і електронній промисловості.

Японський капітал до країн ЄС надходив, головним чином, у фінансові послуги, торгівлю й лише 15% направлялося в обробну промисловість. [3]

Основними центрами надходження іноземних капіталовкладень у ЄС є Англія – майже 1/3, далі йдуть Франція – 20% і Бельгія – 14%. [3]

В ході дослідження тенденцій концентрації ПІІ за видами економічної діяльності по країнам світу виявлено, що у всіх країнах світу найбільші обсяги інвестицій направляються в сферу послуг; скорочується інвестування в обробну промисловість та зростає зацікавленість в залученні інвестицій в сировинний сектор.

В останні 5 років значно збільшилися надходження ПІІ в гірничо-видобувну промисловість та розробку кар'єрів, особливо Південно-Східній Європі та країнах СНД.

Міжнародний інвестиційний капітал не дуже прихильний, ні до інфраструктурних проектів, ні до енергетики, ні особливо до АПК. Так до 2007 року в транспорт, логістику й комунікації було вкладено близько 6,0% від загального обсягу інвестування; у сектор виробництва електрики, газу й води з 1990 по 2007 рік по усьому світі було інвестовано тільки 2,2% від всіх світових інвестицій. Що ж стосується АПК, то в сільськогосподарські

проекти інвестоване всього 0,2% від усього обсягу інвестиційних коштів.[4]

Експерти неоднозначно оцінюють надходження ПІІ до країни. Одні фахівці вважають, що ПІІ є важливим чинником зростання національних економік, джерелом капітальних вкладень у національне виробництво; стають каналом поширення нових технологій виробництва й менеджменту; інші вважають, що надмірна активність іноземного капіталу може загострювати соціальну й політичну напруженість у країні, загальмувати економічне зростання; законсервувати відсталу галузеву структуру національного господарства.

Супротивники політики залучення ПІІ звертають увагу на їх негативні наслідки, що спостерігаються в країнах-реципієнтах іноземного капіталу.

Хоч багато економістів вказують на ПІІ як на одне з найважливіших джерел модернізації економіки, однак практика багатьох зарубіжних країн показує, що навіть значне надходження іноземного капіталу не гарантує високих темпів економічного зростання. Наочним підтвердженням цього є досвід таких великих країн, що розвиваються, як Бразилія, Мексика й Аргентина. Протягом останніх десятиліть вони були одними з основних реципієнтів ПІІ серед країн, що розвиваються. Однак незважаючи на залучення значних обсягів іноземного капіталу, їх економічний розвиток протягом багатьох років залишається вкрай нестабільним. Після економічного підйому щораз спостерігається нове падіння обсягів ВВП або зниження темпів його зростання до мінімального рівня.

Сьогодні значна частина економіки багатьох латиноамериканських країн перебуває під контролем корпорацій, які впливають на ситуацію в їхній економіці й політичній сфері. Іноземний капітал значно вплинув на формування структури їх економіки, під його впливом в цих країнах склався екстенсивний тип розвитку, заснований на експорті ресурсів. Тому, незважаючи на багату сировинну базу, рівень економічного розвитку більшості країн регіону залишається невисоким. Висока залежність від неконтрольованих потоків іноземного капіталу й інтересів транснаціональних компаній стали однією з найважливіших причин періодичних криз, що відбуваються в цих країнах.

В 1990-і рр. значні потоки ПІІ були направлені в країни Східної й Південно-Східної Азії. Однак на відміну від Латинської Америки економічне зростання азіатських країн було стабільніше й вище. Так, за останні 25 років падіння економіки країн цього регіону відбувалося лише 1-2 рази. Про це свідчать дані: за період з 1980 по 2004 р. економіка Аргентини виросла на 36%, Бразилії – на 79%, Мексики – на 96%, а економіка Малайзії за цей же період виросла в 4,5 рази, Південної Кореї – 4,8, Китаю – 9,5 рази. [5]

На відміну від країн Латинської Америки, в Азії держава взяла на себе основну роль у проведенні реформ. Економічні перетворення й залучення інвестицій здійснювалися відповідно до національних планів економічного розвитку. Наприклад, уряд Китаю широко використовував плани, якими визначалися сектори економіки, які необхідно в першу чергу реформувати й

модернізувати, у які треба заохочувати інвестиції.

Аналіз світових потоків ПІІ свідчить, що такі розвинені країни як Італія, Німеччина, США, Японія, країни що входять до групи БРІК – Бразилія та Росія, мають низький рівень залежності від надходження іноземного капіталу.

Хотілося б також відзначити, що при всіх досягненнях Китаю та Індії, пов'язаних з нарощуванням присутності в глобальній економіці, обидві країни в економічному зростанні опираються переважно на внутрішні фактори. За розрахунками, частка припливу ПІІ у ВВП (за ПКС) в Індії не перевищує 0.3%, а в Китаї 1%, хоч за абсолютними розмірами приплив ПІІ дуже значний, особливо в Китаї.

Значні обсяги надходження ПІІ спостерігаються в невеликих країнах, де розміщені регіональні фінансові центри, або країни мають незначний за обсягами внутрішній ринок.

Говорячи про позитивний ефект іноземного інвестування в економіку, слід зазначити, що іноземні інвестиції здатні викликати не тільки зростання галузей, у які вони спрямовані безпосередньо, але й зростання взаємопов'язаних галузей, що пояснюється мультиплікаційним ефектом.

На початку постсоціалістичної трансформації в Центральній-Східній Європі (ЦСЄ) прямі капіталовкладення виступали не просто як джерело фінансових коштів, а стали одним з головних інструментів забезпечення модернізації підприємств та прискорення росту економік країн ЦСЄ.

У період з 1992 р. по 2006 р. обсяг надходження прямих іноземних інвестицій у країни з перехідною економікою збільшився в 34 рази (з 2,5 до 86 млрд дол. США).[6] Близько 80% інвестицій у країни ЦСЄ вклали європейські компанії, в основному з ЄС-15. Головним «постачальником» капіталу стала Німеччина – близько 25%. Сфери вкладання й характер ПІІ змінювалися разом з мотивацією інвесторів. Спочатку в країни ЦСЄ прийшли переважно дрібні й середні інвестори, метою яких було освоєння нових ринків. Основна частина ПІІ вкладалася в торгівлю й у розширення виробництва, які існували в країнах базування. Потім на перше місце вийшли великі ТНК, які намагалися підвищити ефективність за рахунок зниження витрат і нових потужностей, які розмістили в приймаючих країнах, орієнтовану на експорт продукцію.

Прагнення інвесторів до освоєння нових ринків стимулювало їх до інвестування у сферу телекомунікацій, банківський сектор, транспортні системи й комунальне господарство. З кінця 1990-х років в регіоні почали розміщати виробничі потужності ТНК сфери високих технологій і інноваційної діяльності.

У структурі промислових інвестицій спочатку переважали трудомісткі виробництва з низьким рівнем технологій – харчове, тютюнове, текстильне, швейне, шкіряно-взуттєве, лісопильне й т.п. Із збільшенням витрат на оплату праці інвестиції в ці виробництва майже припинилися, і основний потік ПІІ в цей період направлявся в галузі із середнім рівнем технологій, що мають широкі можливості для модернізації й підвищення продуктивності.

Найбільшим реципієнтом стала автомобільна промисловість.

Однак, при всіх перевагах іноземних інвесторів їхня діяльність створила в країнах ЦСЄ ризики для макроекономічної стабільності й стабільності економічного зростання. Так, платіжні баланси країн ЦСЄ стали залежати від використання доходів, пов'язаних з ПШ. Зі збільшення їх обсягів частка реінвестованих доходів у більшості країн стала знижуватися, а доходів, які підлягають репатріації – зростати.

На думку експертів «нав'язана» транснаціональними компаніями вузька спеціалізація і надмірна експортна орієнтація виробництва призвела до залежності економіки від рішень обмеженого кола корпорацій, які були лідерами на ринку, та до негативного впливу на економіку зовнішніх змін на ринках. [6]

Світова криза, повною мірою, висвітлила вразливість слабо диверсифікованих, залежних від експорту й зовнішніх фінансових ресурсів економік країн. Падіння попиту в ЄС на промисловий експорт разом із зміною напрямків потоків капіталу призвели до різкого скорочення в країнах ЦСЄ випуску промислової продукції й економічної рецесії.

Отже, роль іноземного капіталу в модернізації виробництва країн ЦСЄ не можна також оцінити однозначно. З одного боку, іноземні інвестори зіграли ключову роль у покращенні його структури, але, з іншого боку, опора на ПШ не призвела до виходу на передові технологічні позиції.

За прогнозом UNCTAD потоки ПШ в 2012 р. складуть близько 1,6 трлн. дол. США. Однак, у світовому масштабі залишаються значні ризики й невизначеність для подальшого зростання іноземних інвестицій. Серед основних факторів, які будуть обмежувати зростання ПШ: слабкість світової економіки й ризики зниження темпів економічного зростання, боргова криза й бюджетні проблеми в Європі, невизначеність майбутнього курсу євро й росту фінансових ринків.

В посткризовий період створення умов для збільшення фінансування ПШ буде залежати від поліпшення макроекономічних умов, підвищення корпоративного прибутку ТНК, зростання фондових ринків і ділової активності, відновлення довіри ділових кіл, а також прагнення країн поліпшити інвестиційний клімат у боротьбі за надходження капіталу. Відновлення потоків ПШ, цілком ймовірно, буде відбуватися, у першу чергу, за рахунок активізації транскордонних угод злиття й поглинання. Широкі можливості на М&А будуть відкриватися для компаній завдяки реструктуризації ряду галузей і приватизації компаній, націоналізованих під час глобальної економічної кризи

Відповідно до опитування транснаціональних корпорацій, найбільш привабливими ринками для інвесторів в найближчій перспективі стануть КНР, Бразилія, США, Індія, Австралія. Серед інших країн з економікою, що розвивається, інтерес інвесторів буде спрямований на Малайзію, Мексику, Аргентину й Росію. Слід також очікувати посилення позицій інвесторів із країн, що розвиваються, і країн із транзитивною економікою.

Висновок. Дослідження іноземного досвіду показало, що від експорту капіталу найбільший вигаш отримали промислово розвинені країни. Ці країни в 90-е роки ХХ століття стали епіцентром світового технологічного й економічного прогресу.

Результати дослідження свідчать, що надходження іноземних інвестицій позитивно впливає на розвиток країни в тому випадку, якщо уряд країни має власну сильну економічну політику і залучає іноземні інвестиції відповідно до її пріоритетів. Там, де держава відстороняється від управління своїм економічним розвитком, уступаючи його транснаціональним корпораціям, надходження іноземних інвестицій не забезпечує високе і стабільне зростання і часто призводить до зниження національного суверенітету.

Отже, з огляду на потенційно можливі негативні ефекти від припливу ПІІ в країну, політика залучення іноземних інвестицій повинна включати ефективну систему інструментів, що дозволяє забезпечувати збалансований розподіл вигоди між експортуючою та приймаючою країною.

Перелік посилань

1. World Investment Report 2011: Non-Equity Modes of International Production and Development [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unctad-docs.org/files/UNCTAD-WIR2011-Full-en.pdf>.
2. World Investment Prospects Survey 2008-2010. United Nations.- New York and Geneva. 2008.
3. World Investment Prospects Survey 2008-2010. United Nations.- New York and Geneva. 2008.
4. World Investment Report / UNCTAD. N.Y.; Geneva, 2009. - [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.unctad.org/>.
5. World Investment Report 2004 / United Nations Conference on Trade and Development. – New York; Geneva, 2004.
6. Шишков Ю. В. Мировоззятийственный механизм: движение к глобализации / Ю. В. Шишков // Мировая экономика: глобальные тенденции за 100 лет / под ред. И.С. Королева. – М. : Юристъ, 2003. – С. 30–42.

Овчарова Л.П.

*научный сотрудник ГУ «Институт экономики и прогнозирования НАН
Украины»*

Охрименко Н.А.

экономист Национального банка Украины

ОСОБЕННОСТИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ

В статье проанализированы потоки международных прямых иностранных инвестиций (ПИИ), исследовано влияние ПИИ на экономику стран-реципиентов, выявлены диспропорции в привлечении ПИИ в экономику разных стран и разработаны рекомендации, направленные на усиление их положительного и уменьшение отрицательного влияния.

Ключевые слова: глобализация, прямые иностранные инвестиции (ПИИ) экспорт капитала, ТНК, капиталовложения.

Ovcharova L.P.

research associate of Institute for Economics and Forecasting NAS of Ukraine

Okhrimenko N.O.

the economist of National Bank of Ukraine

THE PECULIARITIES OF GLOBAL INVESTMENT PROCESSES

The paper examines the trends in foreign direct investments (FDI) flows worldwide and the influence of FDI on the recipient economies. The disproportions in attracting investments in different economies have been revealed. The recommendations for optimization of FDI impacts are outlined.

Keywords: globalization, foreign direct investments, capital export, transnational corporation, capital investments.

Хваль Ю.О.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

Ткаченко Т.П.

к.е.н., доцент НТУУ «КПІ»

РОЗВИТОК ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНИ

У даній статті досліджено особливості венчурного інвестування як важливого елемента для інноваційного зростання економіки, визначені та проаналізовані основні проблеми і перешкоди для його подальшого становлення в Україні. На основі цього сформульовано основні умови та вимоги, що забезпечать успішний розвиток венчурного фінансування та сприятимуть підвищенню соціально-економічного рівня держави в майбутньому.

Ключові слова: венчурне фінансування, інвестиції, венчурний капітал, венчурні фонди, інноваційний розвиток.

Вступ. Сьогодні для забезпечення інноваційного розвитку української економіки та підвищення її конкурентоспроможності на міжнародному ринку необхідно залучати значну кількість фінансових ресурсів, які є основою для дієвої реалізації вітчизняних наукових розробок та проектів. Проте дану проблему вирішити достатньо непросто. Світовий досвід ведення бізнесу вказує на пріоритетність у застосуванні венчурного фінансування інноваційних проектів, яке не тільки може підняти економіку на якісно новий